

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 13P/89/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416203284
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Tomanicová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1416203284.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV, v Bratislave, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H., dieťa rodičov: matka - A. a otec - neuvedený, o podnete na zmenu ústavného zariadenia, takto

rozhodol:

Súd konanie o zmenu ústavného zariadenia n e z a č í n a.

o d ô v o d n e n i e :

Podnetom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.4.2016 navrhla E. - Verejný ochranca práv začať konanie o zmenu ústavného zariadenia, v ktorom je umiestnená maloletá H..

Podnet na začatie konania odôvodnila E.. Verejný ochranca práv tým, že maloleté dieťa je umiestnené v detskom domove J., ohľadom ktorého zistila pri výkone svojej pôsobnosti celý rad znepokojujúcich skutočností. Vo svojom podaní uviedla, že hoci je detský domov J. súkromná inštitúcia, jeho existencia, aktivity a pôsobenie musia byť vzhľadom na jeho predmet činnosti podriadené priamemu a rigoróznemu dohľadu zo strany orgánov verejnej moci, keďže zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti. Pracovníci kancelárie verejného ochrancu práv preto vykonali resp. sa pokúsili vykonať neohlásený osobný prieskum v detskom domove za účelom kontroly dodržiavania práv a právom chránených záujmov detí. V dňoch 6.4.2016 a 7.4.2016 sa im kontrolu nepodarilo vykonať, aj napriek tomu, že sa niekoľkokrát ohlasovali zvončením a s konateľkou sa snažili telefonicky spojiť. Dňa 11.4.2016 mali so sebou zamestnanci kancelárie verejného ochrancu práv fotoaparát s integrovanou kamerou za účelom riadneho zdokumentovania priebehu osobného prieskumu. Krátko po tom, ako začali robiť kamerový záznam, k nim prišiel neznámy muž menom „K.“, ktorý sa správal agresívne, pracovníkov kancelárie verejného ochrancu práv slovné a fyzicky inzultoval a snažil sa im zobrať fotoaparát. Vzťah medzi týmto mužom k detskému domovu nepoprela ani konateľka zriaďovateľa detského domova, ktorá priznala, že pre nich vykonáva príležitostné práce na dobrovoľníckej báze, napr. vozí deti do školy, alebo k lekárovi. E. - Verejný ochranca práv v tejto súvislosti poukázala na § 79 ods. 1 písm c.) a d) zákona č.305/2005 Z.z., keďže tu existujú dôvodné pochybnosti nielen o odbornej spôsobilosti pána K., ale aj o jeho bezúhonnosti s tým, že je alarmujúce, aby sa takáto osoba dostávala do kontaktu s deťmi. Ďalej uviedla, že z rozhovoru s konateľkou zriaďovateľa detského domova vyplynulo, že v detskom domove J. sa momentálne fyzicky nachádza 8 detí, pričom konateľka sa ako profesionálny rodič stará celkovo o 4 deti, na čo potrebuje získať výnimku od zriaďovateľa. Konateľka zriaďovateľa detského domova, ktorá je súčasne aj zamestnancom detského domova a profesionálnym rodičom tak udeľuje výnimku sama sebe. Komisárka pre deti, ktorá je oprávnená podozrenie z porušovania práv prešetriť, je matkou konateľky zriaďovateľa a teda možno konštatovať, že tu je nedostatok nezávislého preskúmania činnosti detského domova zo strany orgánu komisára pre deti. Konateľka zriaďovateľa detského domova navyše nepovolila pracovníkom kancelárie verejného ochrancu práv obhliadku priestorov, kde sa majú nachádzať priestory pre deti s odôvodnením, že sa jedná o súkromné priestory. Tieto súkromné priestory a priestory detského domova sú však prepojené natoľko, že ich od seba nemožno odlíšiť, keďže ide o rodinný dom, v ktorom býva konateľka zriaďovateľa a prístavbu, v ktorej je zriadený detský domov a táto je s rodinným domom prepojená zvonku aj zvnútra. Vzhľadom na túto situáciu nie je možné objektívne

posúdiť, či deti, ktoré majú byť umiestnené v domácich priestoroch profesionálnej rodiny, sa v týchto priestoroch v skutočnosti nachádzajú, alebo sú umiestnené v priestoroch detského domova a ani to aká im je poskytovaná starostlivosť. Konateľka zriaďovateľa takisto pracovníkom kancelárie verejného ochrancu práv odmietla poskytnúť mená detí umiestnených do detského domova J. s odôvodnením, že sa jedná o ochranu osobných údajov a to aj napriek tomu, že bola upozornená na to, že na základe zákona o verejnom ochrancovi práv sú pracovníci kancelárie oprávnení oboznamovať sa osobnými údajmi a na jej strane je zákonná povinnosť poskytnúť potrebnú súčinnosť.

Súd z písomnej správy Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 06.06.2016 z prešetrenia pomerov v Detskom domove J. n.o. na dožiadanie súdu zistil, že maloleté dieťa bolo v detskom domove J. umiestnené v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. po koordinácii zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v zariadeniach Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a na základe rozhodnutia súdu. Maloletá H. bola do Detského domova J. n.o. umiestnená dňa 20.11.2015 na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P 122/2015-40 zo dňa 6.10.2015, právoplatným dňa 3.11.2015. Pri deťoch umiestnených v detskom domove J. n.o. rovnako ako v akomkoľvek inom zariadení na výkon rozhodnutia súdu sú vykonávané zamestnancami orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately návštevy v zmysle § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 z.z. a rovnako tak v spolupráci so zariadením na výkon rozhodnutia súdu a obcou sa vypracúvajú plány sociálnej práce s rodinou dieťaťa. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny neskúma dodržiavanie zákonnosti postupov a pôsob realizácie výkonu zabezpečovanie vykonávania rozhodnutí súdu v príslušných zariadeniach, ani nekontroluje a neusmerňuje činnosť v týchto zariadeniach. O udelení akreditácie rozhoduje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. Posledná návšteva v detskom domove J. sa uskutočnila dňa 14.4.2016 za účelom vypracovania plánu práce s dieťaťom a jeho rodinou a podania aktuálnych informácií o maloletej Mii Šaušovej zo strany detského domova. Maloletá H. je vnímavé a životaschopné dieťa, jej zdravotný stav je v súčasnosti pozitívne stabilizovaný a vyvíja sa primerane veku. Dňa 14.3.2016 bola maloletá H. zaradená do Zoznamu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti, keďže H. nie je právne voľná a na Okresnom súde Bratislava IV prebieha konanie o osvojiteľnosti a pozbavenia rodičovských práv a povinností matky. Ošetrojúca lekárka maloletej nehlásila žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa zo strany detského domova J. n.o.

Súd sa taktiež oboznámil s úradným záznamom o prešetrení pomerov v detskom domove J. n.o., ktorý bol na základe rovnakého podnetu zo strany E. - Verejného ochrancu práv vykonaný dňa 2.5.2016 sudkyňami Okresného súdu Bratislava II, z ktorého bolo zistené, že priestory detského domova boli čisté, udržiavané na vysokej hygienickej úrovni, kompletne veľmi pekne a účelne zariadené a prispôbené k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté deti. Detský domov pozostáva zo vstupných priestorov, jedálenskej časti, detských izieb, oddelených sociálnych zariadení pre dievčatá a pre chlapcov a spoločenskej miestnosti. V detských izbách sa nachádzajú posteľe pre deti, písacie stolíky, vstavané skrine, v ktorých bolo pekne uložené oblečenie pre deti, koberce, závesy, kvalitný nábytok a množstvo kvalitných hračiek. Kúpeľne a toalety boli čisté a vkusne zariadené. Súčasťou rodinného domu je aj časť súkromných priestorov patriacich konateľke zriaďovateľa detského domova. Z výsledku priameho a osobného šetrenia vykonaným súdom bolo zistené, že deti majú v detskom domove J. vytvorené vhodné podmienky a majú poskytnuté veľmi vyhovujúce prostredie a aj všetko potrebné pre zabezpečenie ich bežných potrieb.

Podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

Po preskúmaní získaných informácií ohľadne vykonávania ústavnej starostlivosti v Detskom domove J. n.o. mal súd za to, že nie je nutné začať konanie o zmenu ústavného zariadenia bez návrhu, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.